

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II

REDACCIO: August, 14, baixos
ADMINISTRACIO: Plassa Olózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 7 Juny de 1908

Preus de subscripció

Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre, 1'50 pts.
Estranger..... 2'00 »

Nom. 36

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especiales de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Del Mestre

La Autonomia

VIII

Autónomas las provincias, es innegable que podrían corregir las leyes desamortizadoras, y aun permitir esa clase de vínculos (¿cómo no si algunas las tienen desde remotos siglos?); pero no lo es menos que puede hacer otro tanto la nación, aleccionada por los desastrosos efectos que produce tanto la absoluta desamortización, como el estrecho principio de la sucesión forzosa. Lo que no se puede esperar de provincia alguna es que restablezca los antiguos mayorazgos, ni aquella general amortización que había puesto en manos de la Iglesia la tercera parte de la tierra. En las Vascongadas, por ejemplo, en esas provincias que tanto preocupan á mis contendientes, distaron de hacer la amortización ni la vinculación castellana los estragos que en otras, más afectas al liberalismo; ni de encontrar resistencia, una vez declaradas allí en vigor, ni las leyes desvinculadoras del año 20 ni la desamortizadora del 55. Allí estaba yo precisamente cuando se les acababa de hacer extensiva esta última ley, que se aseguraba no consentirían: en cuanto comprendieron los propietarios rurales la ventaja con que por ella podían redimir los censos, de tropel bajaban á los juzgados á redimir los de la Iglesia, con asombro del clero, impotente para contenerlos.

Imposible parece que sigan aún llamándose federales los que tan exagerados recelos abrigan respecto de las provincias. Si yo los tuviera, abjuraría desde luego las ideas que con tanto calor propago. No considero impecables las provincias ni los pueblos; creo que, autónomos, tendrán sus extralimitaciones y sus extravíos; pero veo en la nación los mismos ó mayores peligros, y en vez de decidirme por dar á la una la autonomía y á los otros quitársela, reconozco en los tres grupos la que tienen por la razón y la Historia, seguro de que la de cada uno ha de servir contra las tendencias invasoras de los demás de antemural y contrapeso. ¡La nación! ¡El Estado! No parece sino que no sabemos por dolorosa experiencia hasta qué punto es avasallador y absorbente, propenso al absolutismo en cuanto no se toma contra él toda clase de garantías.

Aun tomándolas, ¿con qué frecuencia nos las burla! Más de setenta años llevamos de buscar y ensayar garantías constitucionales. Las Constituciones son para él juguetes que con la mayor facilidad desbarata y rompe. Principalmente, en vista de las continuas usurpaciones del Estado abracé el federalismo.

F. PÍ Y MARGALL.

Asamblea Federal

Ha celebrado nuestro partido una nueva Asamblea.

Ha decidido esta Asamblea: procurar un acuerdo con los demás partidos republicanos respecto al programa común y si fuera posible al partido único; ha aprobado un Reglamento y ha renovado el Consejo.

Respecto del primer tema no ha pasado de nombrar una comisión que ha cambiado con el partido republicano de la unión un par de visitas de cortesía.

No es de esperar, dado el estado de perturbación de los partidos republicanos, que se llegue á un acuerdo aceptable.

El Reglamento aprobado por la Asamblea contiene el restablecimiento de la antigua organización en la constitución del Consejo, lo que nos parece plausible, y la innovación de crear una comisión permanente, lo que nos parece cuando no inútil, perjudicial.

Las comisiones permanentes de Asambleas y Consejos, antiguallas son desterradas de toda organización política por peligrosas.

Pí y Margall hubo de disolver airadamente desde la Gaceta, la de la Asamblea de 1873.

Ha sido en verdad grave error introducir en nuestra antigua organización un organismo más, tan desacreditado en nuestra patria y en todas partes.

Es claro que son garantía de que la comisión de la actual Asamblea no entorpecerá la marcha del Consejo, los prestigiosos nombres de los correligionarios que la forman; pero los peligros que por esa circunstancia no existan hoy, podrían surgir en lo venidero.

La comisión permanente es por su origen superior á todo otro organismo; está al fin y al cabo más cerca del origen del poder que el gobierno ó el Consejo.

La Comisión es la Asamblea, es decir el pueblo mismo, su representación más directa. Establézcanse las limitaciones que se quiera, la Comisión permanente está sobre el Poder ejecutivo pues la sublimiza siempre su origen directo y su condición legislativa.

En caso de conflicto, la simpatía popular está del lado de la Comisión, no del Gobierno.

Esto sólo demuestra una involuación de poderes dada á todo género de contrariedades.

O sobra la Comisión ó sobra el Con-

sejo. Poner enfrente dos poderes es siempre peligroso.

Si la Comisión se anula á sí misma se habrá demostrado su inutilidad, si dirige, si aconseja, si obra, en fin, el conflicto entre los dos poderes surge fácilmente y entonces se demuestra el error de haber hecho posibles perturbaciones que con la organización de Pí y Margall no podían existir.

La renovación del Consejo se ha realizado, dando entrada en él á dos nuevos consejeros que son por su historia y por su amor á las ideas muy dignos de la distinción que se les ha otorgado. Es uno de ellos D. Eduardo L. Parra prestigioso elemento de nuestro partido, uno de los más leales entre los leales á la persona de Pí y Margall que le distinguió por sus relevantes condiciones y su acendrado amor á los ideales; el otro es D. José de la Torre Murillo, también antiguo federal correligionario probado en las luchas por nuestra bandera, inteligente, probo, activo y entusiasta; es él representación de los elementos populares en el Consejo.

Nos felicitamos y felicitamos cordialmente á nuestros queridos correligionarios por su entrada en el Gobierno de nuestro partido.

Los demás consejeros lo fueron ya y son de todos conocidos.

Echamos de menos en el Consejo la figura prestigiosa de D. Jerónimo Palma, consejero que fué de los de Pí y Margall, el más identificado con su pensamiento y seguramente, sin agravio para nadie, el más profundo conocedor de la teoría federal, maestro indiscutible en ella.

Como el gran Estébanez es el mayor prestigio como sabio director de la unión, Palma es el verbo, es la personificación de la doctrina.

Le consideramos insustituible y esperamos que, esté donde esté, su consejo, será siempre atendido y respetado.

Por nuestra parte no daremos paso que no tenga la garantía de su asentimiento.

Esta ha sido en síntesis la impresión que hemos sacado de la última Asamblea y su labor.

Que sea ahora la de todos beneficiosa á los intereses del gran partido federal cuyo triunfo definitivo ha de asegurar el progreso y el bienestar de España.

F. PÍ Y ARSUGA.

(De *El Nuevo Régimen*.)

Sembrando el Terror (1)

¡Triste sino, sino fatal el de los hombres de la Restauración, engendrados todos por el funesto sable de un general á la sombra de un algarrobo saguntino! Pudiendo hacer de nuestra patria espa-

(1) Aquest article fou rebut en aquesta Redacció a primers de la corrent setmana, quan encara no se havia parlat de deixar sens efecte l'aprobació y aplicació de la Llei del terrorisme. (N. de la R.)

fiola un paraíso, han hecho un infierno que ni el de Dante reúne tanto de terrífico. Desde el hombre de "la última peseta y la última gota de sangre" hasta el gran (?) fraseólogo de sonrisa maquiavélica que *in illo tempore* se proponía hacer la revolución desde arriba, todos los hombres de la monarquía han gobernado á España como sino tuviera pulso.

Ahora mismo, el integérrimo señor D. Antonio Maura y Montaner está dispuesto á que se apruebe, cueste lo que cueste y caiga quien caiga, un Proyecto de Ley contra el Terrorismo, proyecto que viene á anular plenamente lo más sagrado de nuestra constitución, lo que nuestros padres y abuelos á costa de su sangre no solamente conquistaron si no que se hicieron reconocer, porque los derechos, caro lector, no se conquistan ni pueden otorgarse por ser inherentes á todo hombre al nacer, por el mero hecho de ser hombre. Si dicho proyecto viene á anular de golpe y porrazo la base de nuestra constitución actual, ya que de aprobarse, unos cuantos señores en cada localidad, *siempre que se les antoje*, podrán violar no solamente la correspondencia sino el domicilio del ciudadano que les estorbe en sus planes, siempre reaccionarios, siempre en pugna con el bienestar común.

Y ha sucedido lo que lógicamente tenía que suceder. Que el pueblo español al conocer el fondo del Proyecto de Ley contra el Terrorismo se ha levantado como un solo hombre y se dispone á no tolerar que se le arrebaten sus derechos constitucionales, lo que pudiéramos llamar la despena de su intelecto.

Y al notar los liberales de *doublé* de la villa del oso y del madroño que las regiones españolas no estaban dormidas en tan capital combate, han procurado meterse como jefes de lucha, con el maquiavélico propósito (¿quién lo duda?) de enredar la madeja y hacer que las cosas caigan del lado de los reaccionarios, de Maura y Montaner por ejemplo.

Como prueba de lo que decimos mostraremos el consabido botón: El día 28 de mayo celebróse en Madrid un mitin en contra el Proyecto de Ley contra el Terrorismo. Además de Sol, Azcárate y Alvarez (D. Melquiades), hablaron Canalejas y Moret. Todos ellos abundaron conceptos demostrativos de la no solamente inutilidad del consabido Proyecto, sino que vendrá á ser el anverso de la medalla; con el supuesto de perseguir á los terroristas, terroríficamente podrán las autoridades, los caciques, los curas y todo cuanto de anticuado y anacrónico España conserva por su mala suerte, caerán sobre de los liberales conscientes y harán su vida en España imposible. Oh! el botón. D. Segismundo para dar una prueba más de liberal *ou trance* ordenó que su adicto en el Ayuntamiento de Madrid, D. Venancio Vázquez se abstuviera de votar la base cuarta del mitin del Teatro de la Princesa la que textualmente dice: «Acordar que las minorías democráticas, republicanas y socialistas de los municipios ex-

presen en sesión pública en las corporaciones respectivas los acuerdos de este acto, etc».

Por lo visto Moret, autor de la Ley de las Jurisdicciones, no ha sabido ó no ha querido despojarse de la levadura reaccionaria que inunde toda su faz política, á pesar de tantos himnos que casi diariamente entona á la Libertad, su Dios. (?)

¡Qué le hemos de hacer! Todos son unos.

En España no habrá paz ni libertad ni pan mientras esos tengan la sartén por el mango. Son vibras reaccionarias y tienen que llenar su misión, que cumplir con su deber. Deben atropellar los derechos de los ciudadanos, hasta que un día, cansada ya España de tanta prestidigitación liberal se decidirá por la Recíproca. Hay que acabar con los papeliños y con el terror.

O si no, al tiempo, que es el testimonio mejor.

VENERANDO SOLANELLES.

Riudecols.

La expedició Catalana a Balears

L'arribada

A un quart de quatre'l *Balear* entrava al port de Tarragona, veientse totseguit rodejat de petites embarcacions empaliades, que ab ses sirenes el saludaven. Al moll, hi havia també una grossa gentada.

Tant bon punt el *Balear* hagué atracat y tant bon punt la palanca fou posada, pujaren a bordo'ls regidors de l'Ajuntament de Tarragona Srs. Martinec Malé y March; els diputats provincials Srs. Guasch (president), Albafull, Tell y Morera; molts delegats de societats literaries, polítiques y econòmiques, entre els quals recordém als Srs. Redón, Lloret y Brú, representants de la Junta d'obres del Port, premsa, etc., etcetera. Més tard hi comparegué l'arcalde de Sr. Prat.

Cambiades les salutacions de rúbrica, els excursionistes desembarcaren, dirigintse, alguns en cotxes, entre ells les senyores, y altres a peu a visitar el museu arqueològic y la Catedral, detenintse davant del sepulcre ont reposen les cendres de l'Alt Rei Conqueridor.

Més, les visites foren ràpides, fetes a corre-cuita, que a les cinc tothom tenia de ser altra volta a bordo.

A l'hora senyalada, no hi mancava ningú, y el *Balear* aixecant ancles, a dos quarts de sis abandonava'l port de Tarragona, en mitg del mateix entusiasme ab que fou rebut pels tarragonins.

La mar era grossa, el vent, bufava de valent, fent augurar una travessia no molt còmoda. Degut an aquestes causes, fou que'ls excursionistes no anessin a Salou per terra, per evitarse molesties al embarcarse en llanxes.

Representacions

A més de la Diputació y l'Ajuntament hi van en el *Balear* representacions de les següents entitats y corporacions:

Ajuntament de Tarragona, En Robert Guasch; Ajuntament de Balaguer. En Joan Valls; Centre Excursionista de Catalunya, En César A. Torras; Cambra Oficial de Comerç, En Joan Paz; Ateneu Barcelonés, En Manuel Font; Foment del Treball Nacional, En Joan Busquets; Econòmica Barcelonesa d'Amics del País En Rosend Serra; Institut Agrícol

Catalá de S. Isidre, En Rafel Pomés; Unió Catalanista, En Josep Galbany y En Lluís Puigdoménech; Lliga Regionalista, En Josep Pardo y En Ferrán Aguiló; Centre Nacionalista Republicà, En Antoni Suñol; Orfeó Catalá, En Pere Pagés; Estudis Universitaris Cataláns, En Lluís Nicolau; Associació Artística-Arqueològica, En Rosen Serra; Agrupació Catalanista Mercantil, En Tomás Gausá; Associació Nacionalista Catalana, En Francesc Albert; Círcol Ecuastre, En Joan Tusquets; Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, En Alfred Gasa; Ateneu Dictricte sisé, En Joan Caralt; Centre Catalanista de Girona y sa Comarca, En Joan B.ª Torruella; Centre Excursionista de Lleida, En Joan Rovira; Centre Catalá de Sabadell, En Francisco Barata; Associació Autonomista d'Arenys de Mar, En Josep Maria Bordas; Centre Autonomista d'Olot, En Joan Reixach; Centre Excursionista de Manresa, En Joaquim Parera; Ateneu Obrer del Districte segon, En Narcís Fuster.

La premsa barcelonina estava representada en la forma següent:

Pel *Diario de Barcelona*, Sr. Dalmaes; *El Diluvio*, Sr. Batlle; *La Vanguardia*, Sr. Sastre; *La Veu de Catalunya*, Sr. Pagés; *El Noticiero Universal*, Sr. Serra; *El Correo Catalán*, Sr. Biada; *La Publicidad*, Sr. Marquina, y *El Poble Catalá* per En Xavier Gambús.

A Salou

Nostre company de redacció en J. Brú Ferrer se trasladá ab la Comissió a Salou, essent aquesta rebuda en l'estació per les autoritats y ab un pet de música y cohets.

D'allí se trasladaren al port y desde'l punt conegut per *Lazaret* vegerem la arribada del *Balear* que fou saludat ab una salva de morters.

El carrer principal de Salou cobert de arcs de follatge ostentava en tots els balcons multitud de banderes barrades.

La Comissió fou molt obsequiada y al marxar el vapor se trasladá a Reus desde ont regressá a Barcelona en el tren del vespre.

La lápida o padró no va esser colocada degut a que els vilasecans s'oposaren (nosaltres creiem que ab raó) a que aquesta porti el nom de Reus, essent aixís que Salou es del terme de Vilaseca.

Se desplegá gran luxu de precaucions per part de les autoritats, veientse molts individus de la benemérita que patulaven per la platja.

La gentada fou inmensa poguentse assegurar que no baixaria de 4.000 persones que presenciaren l'arribada del *Balear*.

Rebin els excursionistes la nostra coral benvinguda y que tingan bon viatge y felis retorn.

Certamen científic

literari

Organisat per l'Ateneu de Tarragona en honor de l'alt rei En Jaume primer.

CARTELL

I.—Premi del Rei, consistent en un magnífic bronze, símbol de la Poesia, a la millor «Poesia en honor de l'alt Rei En Jaume el Conqueridor».

II.—1500 pessetes de l'Ajuntament de Tarragona, al millor estudi sobre la «Importancia de D. Jaume en la constitució definitiva de la nacionalitat catalana».

III.—250 pessetes de la Diputació Provincial de Tarragona, al millor «Estudi

iconogràfic del Rei En Jaume el Conqueridor».

IV.—500 pessetes de l'Arquebisbe de Tarragona, al millor treball sobre la «Finalitat cristiana y efectiva del Rei En Jaume en les seves conquestes».

V.—750 pessetes de la Diputació Provincial de Barcelona, a la més perfecta «Exposició de l'obra legislativa del Rei En Jaume en els reialmes de Llengua catalana, y sentit de la mateixa».

VI.—750 pessetes de l'Ajuntament de Barcelona, al millor «Recull de documents inédits del Rei En Jaume, major en nombre y importancia històrica, expressant les fonts de procedencia».

VII.—250 pessetes del Sr. En Albert Rusiñol, a la «Biografia, de carácter popular, en la que's ressenyin breument y per orde cronològic, tots els fets, llocs y dates de la vida del gran Conqueridor».

VIII.—500 pessetes de l'Ateneu de Tarragona, al millor «Estudi crític-literari de la «Crónica» del Rei En Jaume».

IX.—Un exemplar, decorat ab or en full, de l'«Edició tarragonina de les obres escrites del Rei En Jaume», oferta de l'Empresa Editora al tema: «Obres més principals que arreu han tractat del llibre de la «Crónica» y orientació y sentit de les mateixes».

Advertiments: El Jurat se reserva'l dret de dividir els premis en metàlic en cas de requerir-lo la qualitat de les composicions presentades.—Se crearán els accésits que's cregui convenient.—La Poesia premiada podrà esser publicada pel Jurat.—Els demés treballs premiats, quedarán de propietat de llurs autors.—Els no premiats podrán esser retornats, desde la publicació del veredicté mediant la presentació dels comprovants llurs.—Tots els treballs haurán d'esser escrits en catalá o en qualsevol de sos dialectes.—El temps de presentació de treballs, finirá per tot el dia primer de Novembre d'enguany.—La repartició de premis s'escaurá en un dels dies de les festes centenaries d'aquesta ciutat.—Els treballs serán trasmesos, en la forma consagrada per l'us, al Secretari del Jurat Calificador. Fortuny, 13 segon.

Formen el Jurat Calificador: President, doctor don Antoni Rubió y Lluch; Vis-president, don Jaume Massó y Torrens; Vocals, doctor don Antoni Balcells, canonge magistral; don Joan Alcover; don Lluís B. Nadal; don Ferrán de Querol; don Joan Poblet; don Pere Lloret; Secretari Mossen Jaume Bofarull, Pbre.

L'atentat contra

en Dreyfus

Tota la premsa francesa comenta llargament els incidents ocorreguts al Panteó Nacional ab motiu de l'enterro de les despulles den Zola.

Casi sense excepció, els diaris deploren l'atentat contra en Dreyfus, comés per un redactor de *Le Gaulois* nomenat Gregori qui ha disparat dos trets de revólver contra En Alfred Dreyfus ferint-lo en un bras.

El Dr. Pozzi ha practicat la primera cura.

L'Aurore creu saber que'l ministre de la Guerra posará a la firma de M. Fallières, en el primer Consell de ministres que se celebri al Elisseeu, un Decret nomenat al comandant Dreyfus oficial de la Llegió d'Honor.

Aquet mati s'ha fet un registre al domicili den Gregori, agressor den Dreyfus.

Aquest ha passat la nit tranquilament. El jutge d'instrucció ha prés declaració als esposos Dreyfus, que s'han limitat a fer una relació del atentat.

El professor Zimmer ha fet un examen radiogràfic del bras ferit.

La bala encara no ha pogut ésser extreta.

L'odi antisemita s'ha manifestat un cop més.

Celebritats Mondials

D. Ramón de la Cruz

Molts poquets dats poden aportar-se referent al naixement den Ramón de la

Cruz, un dels primers sainers ab que orgullosa contá l'escena espanyola; se sab tan sols que va neixer a Madrid per allá l'any 1731, essent els seus pares, que venien d'estirp noble, En Raimond de la Cruz y D.ª Rosa Cano y Olmedilla.

Reversos de fortuna obligaren als seus autors a no poderli donar una esmerada educació veientse obligat a ocupar una modesta plassa d'oficial de la comptaduria de Penes de Càmará ont vegeat per espai d'alguns anys sens que'ls destells de sa portentosa inteligencia arribessin a adquirir el brill que havia mes tard de cegar a les multituds sugestionades per les meravelloses obres brollades de la pensa del mes celebrat sainer. En Ramón fou el mes acabat dels pintors de costums del poble; els seus pertonatjes adquirien vida y realitat al ésser transportats en l'escena y de l'assumpte mes sutil formava un conjunt d'escenes tan precioses que cap mes l'ha pogut igualar. El seu mode d'escriure era senzillíssim, mes baix aquella senzillesa s'hi desentrotllaven gais pensaments y acerades punyides, puig no fou sols el genre còmic el que sa ploma escrigué ja que en les 300 obres que deixá escrites se n'hi compten moltes de dramàtiques de gran alcans polític y transcendencia social.

Ses mes celebrades produccions son les següents: *La casa de Tócame Roque*; *El rastro por la mañana*; *El Muñuelo*; *Las castañeras picadas*; *La presumida burlada*; *La devoción engañosa*; y moltes altres mes que farien interminable la llista.

Com delem al comensament d'aquesta petita biografia, son poquets els dats que's coneixen y aixó es causa de no poder ficar ab exactitut el jorn en que morí, si bé es cita el 4 de Novembre del any 1805.

D. Ramon de la Cruz, com la majoria dels genis, encara no se li ha honrat la seva memoria erigintli una estàtua, a la que's feu acreedor com el qui mes. Pro no importa; en el cor dels aimants de les gais lletres hi restará per sempre mes son record.

H.

Moviment federal

Al publicar en el nombre passat les bases del Cens de Joventut Federal, per descurt involuntari deixá de incloure'shi la 4.ª que's com segueix:

Base 4.ª Els que ingressin dintre les condicions de la base 3.ª serán respectats en son dret al passar de l'edat máxima ficada.

El Consell Nacional Federalista, el constitueixen els següents ciutadans:

En Nicolau Estévez.
En Eduard L. Parra.
En Aureli Blasco Grajalas.
En Alfred Florez.
En Feliu de la Torre.
En Josep M.ª de la Torre Murillo.
En Francesc Pi y Arsuaga.

Plecs y esquinsades

Els nostres ulls tafaners varen tenir la paciència de llegir la ressenya que de la festa religiosa celebrada l'últim diumenge a l'iglesia de Sant Miquel, va publicar el confrare *La Cruz*. Y varen notar que la nota de referencia no estava completa, puig no's parlava pera res de la rifa de la *mare de Den* que va anunciar un dels pares caputxins, y que va ésser el clou de la festa, ni de les oracions amoroses que'ls varis enamorats concorrents s'adressaren, l'extravio d'alguna cadira que persones filantropiques varen portar al local, pera la mellor comoditat del públic, cobrantse la miseria de 10 céntims per cada seient.

El reporter de *La Cruz* no devia prestar prou atenció a la important festa religiosa de l'iglesia de Sant Miquel. Y per si creu convenient rectificar o ressenyar de nou la festa tal com se mereix, li oferim espontàniament aquests dats.

A veure si ens tindran per ingrats!

Un regidor de Barcelona, l Sr. Valenti y Camp, conegut per les seves idees catatòniques, ha donat una conferencia a

l'Ateneu de Madrid, parlant d'«Els antisolidaris catalans.»

De tantes y tantes coses com va dir l'il·lustre derrotat candidat pel districte del Vendrell, sols li volém recullir una frase, no fos cas que'ls nostres bons llegidors se trenquessin de riure.

Segons éll, el poble republicà desautorisa als representants solidaris.

Entenémnos. Vol dir el Sr. Valenti, el poble republicà que es súbdit fidel del gran rrevolucionari, vritat? Ah!, vaja, ara m'explico perque l'leat modern está tant autorisat pel poble... gris.

Vaia quins descobriments sab fer el doctor Valenti y Camp! Al Vendrell el tornarán a autorisar an ell ab un altre vot. Que ja serán dos. Oi?

El nostre batlle de R. O. en totes les ocasions demostra el seu temperament avançat.

Per l'arribada dels excursionistes catalans a Balears, convidá a la premsa per les dos y quart y éll comparegué a les tres y setze minuts o sia quan el *Balear* arribava al trasversal.

No dirán que no sigui tirarshi en temps y fer les coses ben fetes.

Y apropòsit dels excursionistes. Un de ells, que per motius que no son del cas relatar s'interessa per la nostra ciutat, va preguntarnos:

—Encara no ha imitat an en Sanllehy el vostre batlle? Que també espera la xiulada per anarsen?

—No, varem dirli nosaltres, aqueix fa com l'ase (y dispensi la comparació) per mes que xiulin no vol beure.

¡.....!

¡Pobre Soriano! Quin desengany degué tenir aquesta setmana?

«Así me gustan los hombres—deia al Centre Catalá de Tarragona, mesos endarrera, el Sr. Soriano—guapos y valientes como el Sr. Maura.»

Guapo potser encara ho sia el gran atlot, pero valent s'ha vist ben clar que no ho es gens perque a la primera espenta del poble li ha caigut de les mans la famosa llei de repressió del terrorisme.

Y aixó que per aprovaria al Senat va abusar fins dels mes inútils avis de la patria!

Tornisen al llit que aixó es la lluna, senyor Maura.

Y sino com diuen els castiles:
A casita que llueve.

Está en vies d'arreglo l'intent de projecte de creació d'una Lliga a Tarragona composta de tots els reaccionarismes que tenim a ciutat.

Prepareu una cama ab forsa serradures sinó us caurá aquesta Lliga.

Un senyor Ximenes, ha parlat desde *La Cruz*, d'un assumpte un poc llapisós y *asaz* (quin *asaz* mes a temps) atrevit. Sense encomanarse a «pregau per nosaltres peccadors y peccadores, ara y en l'hora de la nostra mort», les emprèn a canonada *limpia* contra unes peccadores que pot ser no tenen la culpa de véures en la situació d'ocupar l'últim esgraó de l'escala ocial.

Mes conmisericó, germá. No sembla sinó que V perteneixi als de la banda dels *sarracenos*.

Mestre Vila, individu de la comissió de la *buena prensa* y redactor de *La Cruz* fa uns quants dies l-s emprèn contra el Cinematógraf «Las Novedades» dient que lo que allí passa es intolerable y nosaltres, que no tenim pretencions de moralistes, pero que ens agrada dir al pá, pá y al vi, vi hem de dir que lo que passa allí es lo mateix que succeheix en el «Cinematógrafo Moderno».

Consti que no ho diém per aquell lletre-ro dels PASES DE FAVOR perque nosaltres paguem sempre, beu diferent del esmentat cronista que quant *Pensucraven* (quin sucre mes dols) no deia res y ara que no li donen *bobó* posa el crit al cel.

Deixis de lleminadures y avants d'escruiure de moralitat pensí que ja hi torna a haver les cadires a la Rambla y que aquestes saben molts secrets no gaire morals.

Solts y noves

Sense caure en exageracions de cap mena podém assegurar per endavant que'l ball extraordinari a gran orquesta que se celebrará avui a les deu del vespre en el con-corregit Centre Federal, será un gran aconeteixement.

El jovent está molt animat pera entre-garse per complert a la deesa de la dança, la inoblidable Terpsicore.

Entre'ls balls que s'executarán, hi haurá una airosa sardana.

Ja recordarán els nostres llegidors que pera que pogués passar la professó del Divendres Sant pel carrer Major, va procedirse a tapar part d'aquell carrer—ont hi feien la cloaca,—ab taulons y terra a sobre, pero ab carácter provisional.

Han passat set setmanes d'allavores y encara continúa en el mateix estat aquell tros de via pública.

Coses de Tarragona!

Es a dir, coses d'una ciutat que disfruta del manament d'un arcalde de R. O.

Está senyalat el próxim dimecres pera explanarse en el Congrés la interpelació sobre la Llei de Jurisdiccions.

Per acord de la Solidaritat está encarregat d'explanarla el jove diputat federal En Joaquim Salvatella.

A veure, a veure quan ens treuran aquesta gran mordassa. senyors representants de Catalunya!

El poble vol llibertat y no esclavitut.

Son molts els que's queixen del mal servei de correus.

L'últim dilluns, un amic nostre dipositá una carta en el bussó de l'estació, una hora avans de la sortida del correu de Barcelona y aquesta es l'hora en que encara no s'ha rebut en el seu destí.

No podria'l senyor Administrador posar ordres sèries als seus subordinats, ja que cassos com el relatat ne passen cada dos per tres?

El novell setmanari nacionalista republicà de Figueres *Empordá*, va esser denunciat la setmana passada y empresonat, després de pèndre-li declaració, el seu director En Josep Baró, processat per la llei de Jurisdiccions.

La persecussió de la premsa nacionalista y republicana es tanta, que aviat no sabrém quan, com y aont deurem sucra la ploma pera no caurer en delictes d'impremta.

Sentim vivament l'ensopegada del nostre confrare y l'empresonament del Sr. Baró y esperém que'n surtin en bé l'un y l'altre.

El President d'aquesta Cambra de Comers va rebre ahir els següents telefonos:

«Conferenciando Ministro ordena Junta Obras Puerto dé posesión cinco vocales Cámara.—*Nougués*.

Conferenciando Ministro asegurándonos tiene telegrafado Junta Obras Puerto dé posesión cinco vocales Cámara.—*Nougués-Mayner*»

En altre lloc del present nombre publicquem el cartell del Certámen científic-literari organiat per l'Ateneu de Tarragona en honor de l'alt rei En Jaume I el Conqueridor.

Els premis y temas son de molta importancia, lo que fa preveure que será molt interessant l'esmentat Certámen.

Ha dimittit el càrrec de directora de l'«Orfeo Tarragoní», la distingida senyoreta N'Esperansa Oliva.

A la tendra edat de nou anys mori, el passat dimecres, el noi Enric Oliva Alentorn, fill de nostre distingit amic l'acreditat comerciant d'aquesta plassa En Gregori Oliva.

A la distingida familia Oliva-Alentorn envia LA SENYERA FEDERAL la expressió del seu sentit condol per pèrdua tan irremparabile.

Organisada per la distingida compositora D.ª Narcisca Freixa, tindrà lloc a Igualada, al mateix local ont está instalada l'Exposició Histórica, una original festa.

Se tracta de ressucitar les cansóns y els ballets que privaren durant la guerra de l'Independencia.

Dita compositora, en sa recerca de cansóns d'època, ha trobat y armonisat les següents.

«Lo Soldadet», «Bonaparte», «L'Avi Pelacanyes», «La Villa de Paris», «Boquica», «Rosinyol», «Cansó del Pare Gallifa» y «Cansó del Somatent».

Els ballets de l'època serán executats per l'Agrupació «La Dansa», que dirigeix En Joan Guasch, el qual ilustrará ab explicacions els diversos ballets que's presentarán.

Tan pintoresca festa, se celebrará'l propi-vent dimars, a les onze del mati.

En les carreres de motocicletes «Copa Samà» que s'efectuaren el darrer diumenge en aquesta ciutat, va guanyar el primer premi nostre amic particular En Jaume Juanós, conegut *sportman* d'aquesta localitat.

Ens en alegrém moltíssim y vagi la nostra felicitació.

El dimars vinent, dia 9, a les nou y mitja de la nit, tindrà lloc en el Centre Federal, una reunió de tots els elements de aquesta localitat qu'están en contra del projecte de la llei del terrorisme, ab objecte de tractar de la conveniencia de portar a cap un acte públic pera protestar del esmentat projecte.

Hem rebut un follet en el que hi ha el programa dels actes que la vila de Arbós celebrará els dies 9 y 16 del corrent pera commemorar el centenari de la guerra de la Independencia. En l'esmentat follet hi ha també una reproducció d'una estampa de l'època y una Memoria de l'Ajuntament d'aquella vila, relatant els fets principals que ocorregueren durant els dies de la guerra de l'any 1808.

El follet está redactat en catalá y está tirat a l'impremta dels Srs. Ramón Germans y Nebot del Vendrell.

En el próxim nombre parlarem ab tota claretat respecte el *por qué* de certes anomalies qu'es veuen en determinats actes del «Orfeo Tarragoní».

La «A. Foment de la Sardana de l'Ateneu de Tarragona» ha organiat pera cada diumenge y dia festiu a dos quarts de deu de la vetlla, unes triades audicions de sardanes que comensarán a celebrarse avui a piano.

Properament debut de la Cobla tarragonina.

L'arcaldes de R. O. de Barcelona, s'ha vist obligat a presentar la dimissió del seu càrrec, per exigirli la majoria del poble barceloní, qui va veure ab tant de disgust la suspensió de la base 5.ª del Pressupost de Cultura, per un capritxo del representant del Govern.

Els arcaldes, com tots els representants

públics, han d'esser verdaders representants del poble; d'altra manera ja's toquen prou les conseqüencies que ells originen.

D'arcaldes interi de la ciutat comtal, ha quedat el primer tinent Sr. Bastardas, molt apreciat per tot Barcelona, precisament perque es un verdader regidor, elegit legalment pel poble.

Ahir s'uniren en llas indissoluble nostre particular amic En Antoni Montesinos y la bella senyoreta Na Antonia Socias.

Desitjém a la jove parella una lluna de mel plena y inacabable.

Ab motiu de la segona Pasqua serán moltes les families que demà's trasladarán al camp si el temps hi acompanya.

En el concurs celebrat a la República Argentina pera la construcció d'un monument al general Urquiza, fundador de l'unitat nacional, s'ha adjudicat el primer premi a l'execució de l'obra a l'escultor catalá Sr. Querol.

Llibres y Revistes

Havem rebut los quaderns 10 y 11 del *Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana*, los quals contenen la paraula *Academia* y en la qual s'historien totes les Academies de Catalunya, Valencia, Lenguadoc, etc., resultant per demés interessant y curiós. Una de les que crida més l'atenció es l'antiguíssima *Academia del Gay Saber*, la primera que's fundá a Europa, seguint la curiosa descripció de la *Academia dels Desconfats* de Barcelona y la no menys interessant fundació de la *Academia de la Llengua Catalana*, que per desgracia de nostres lletres tan curta vida tingué.

Dits quaderns van magníficament ilustrats ab vistes fotogràfiques de edificis, estatuas, etc., y's venen el módic preu de 15 cents. exemplar, per lo qual no dubtem en recomanarlos a tots nostres lectors que insensiblement podran aixís adquirir lo llibre sens dupte més interessant dels publicats en llengua catalana, ja que ademés de tota nostra llengua, conté les equivalencies en castellá, francés, italiá portugués, y provençal y compendrà tota la vida moral y material de nostra patria. Felicitém a la casa editora, Mallorca, 198, Barcelona, per tant meritoria empresa.

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA

Vies urinaries, Cirujia operatoria, parts electroterapia y análisis micro-químic d'orina y productos patológicos

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

Doctor Rabadà

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona

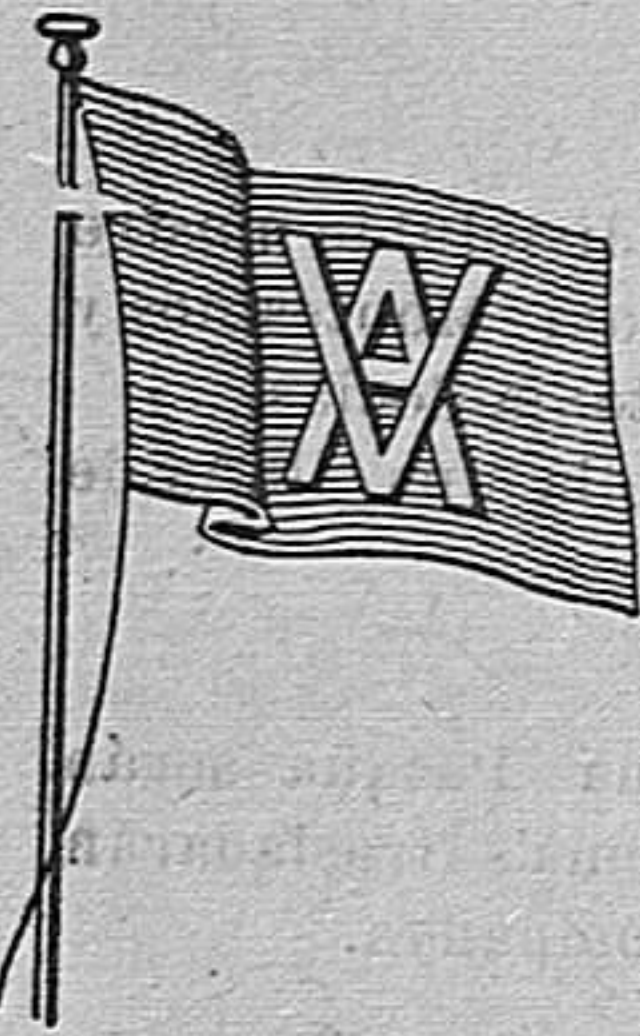
Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera'ls pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissabtes de 12 y mitja a 1 y mitja.

Rambla Castelar, 31, principal

Tipografia Tarraconense, Méndez Núñez, 5

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera 'l Nord d' Espanya, ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Ortegal

de 2.500 tonelades, capità Eduard Sanchez. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En **MARIÁN PERES**

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisions.

Cosdel Bou, nom. 12.—TARRAGONA

PASTISSERÍA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.—Complert, assortit en capsets especials pera bombons.—Objectes de luxe, xampanyans y licors del pais y de l' extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir. Costa molt col·locar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de col·locarlo be es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixen per complert llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes practic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l' infancia y tot lo que 's refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

DISPONIBILI

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Únic diposit a Tarragona dels acreditats, vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfono nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÁRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expofés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs, pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliya.— Gran assortit d' ampelles de licors y aiguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

DISPONIBLE